

Vuosi 2009 Eepeellä palvelujen kehittämisen vuosi

Epeen viime vuoden kokonaismyynti oli 483,09 miljoonaa euroa, joka oli 13 miljoonaa euroa edellisvuotta pienempi (-2,6 %). Bonusmyynti asiakasomistajille kasvoi 292 miljoonaan euroon (+ 6 %). Epeen asiakasomistajille maksetut Bonukset nousivat 11,2 miljoonaan euroon (+ 3 %) ja maksutapaetu 0,12 miljoonaan euroon. Lisäksi asiakasomistajille maksettiin osuuspääoman korkoa 1,06 miljoonaa euroa.

KAUPAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ 2009

Maailmantalous supistui viime vuonna yli prosentin. Syvempi lama vältettiin vain erittäin voimakkaan ja eri talousalueiden samanaikaisen elvytyksen ansiosta. Vuosi oli historiallinen siinäkin mielessä, että voimakkaasta laskusta maailmantalous kääntyi lievään kasvuun vuoden puolivälissä.

Suomen talouden ongelmat keskittyivät vientiin ja investointeihin, jotka supistuivat voimakkaasti. Yksityisellä kulutuksella oli taloutta tasapainottava vaikutus, vaikka se supistui hieman. Yksityistä kulutusta ylläpiti suotuisa tulokehitys ja alhainen korkotaso. Inflaation jääminen nolnaan piti yllä kotitalouksien reaalista ostovoimaa, vaikka säästämisaste nousikin merkittävästi. Ruuan arvonlisäveron aleneminen vaikutti positiivisesti inflaatioon loppuvuonna.

Kuluttajien luottamus talouden tulevaan kehitykseen on palautunut varsin nopeasti heikkenevästä työllisyydestä huolimatta.

Myyntit toimialoittain 2009

Marketkaupan myynti oli 268,8 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 13,9 miljoonaa euroa (+5,4 %). Päivittäistavarakaupan kasvu ylittää valtakunnallisen kehityksen. Päivittäistavarakaupan kasvu oli 8,0 prosenttia edellisvuodesta (alv-muutos huomioituna 9,0 %). Käyttötavarakaupan kasvu oli 4,8 prosenttia. Epeen marketkaupan markkinaosuus toimialueellaan nousee edellisestä vuodesta.

Maatalous- rautakaupan myynti, oli 117,7 miljoonaa euroa. Myynti pieneni 23,8 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta ja indeksi oli 83,2. Maatalouskaupan myynnin määrään vaikutti voimakkaasti hintojen yli 20 prosentin lasku vuodesta 2008. Eepe on maakunnan johtava maatalouskauppa ja kasvava rauta-puutarhakaupan toimija.

Liikennemyymälöiden myynti oli 68,1 miljoonaa euroa, joka oli edellisen vuoden tasolla (+0,8 %). Polttonestekaupassa euromääräiseen myyntiin vaikutti maailmanmarkkinahintojen lasku, jolla oli myös vaikutuksensa vähittäismyyntihintoihin. Liikennepolttonesteiden volyymikehitys on ollut edellisvuoteen verrattuna positiivinen, valtakunnallisen kehityksen samanaikaisesti laskiessa. Polttoneste-kaupassa Epeen ABC -ketjun markkinaosuuden voidaan arvioida vahvistuneen.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan myynti oli 17,8 miljoonaa euroa, jossa kasvua 0,4 miljoonaa euroa (+2,2 %). Hotellien myynti (-4,4 %) ja käyttöaste laskivat hieman, mutta suhdannetilanne huomioiden menestys oli tyydyttävä. Ravintoloiden myynnit lisääntyivät yhteensä 0,6 miljoonalla eurolla (+5,1 %).

Ess Autotalo Oy:n myynti oli 9,8 miljoonaa euroa, vähennystä edellisvuoteen 4,0 miljoonaa euroa eli (-29 %). Myynnin määrään vaikuttivat uusien autojen heikko kysyntä sekä yhtiön Vaasan autotalon liiketoimintojen myynti Viescar Oy:lle. Käytettyjen autojen kauppa sekä huolto- ja korjaamomyynti menestyivät hyvin.

Eepeen asiakasomistajamäärä

oli vuoden lopussa 61 777 (+2895). Talouspeitto nousi toimialueemme talouksista 65 prosenttiin. Eepeen koko myynnistä Bonusmyynnin osuus oli 60,6 % eli 292,2 miljoonaa euroa ja se kasvoi 4,6 prosenttia vuodesta 2008. Asiakasomistajat saivat Bonusta 11,2 miljoonaa euroa ja maksutapaetua 0,12 miljoonaa euroa vuoden 2009 ostoistaan. Asiakasomistajille maksetut Bonukset kasvoivat 0,3 miljoonaa euroa edellisvuodesta (+3 %). Lisäksi asiakasomistajille maksettiin osuuspääoman korkoa 1,06 miljoonaa euroa. Eepee palkitsi asiakasomistajansa keskimäärin 206 €/ talous (edv 211 €).

Eepeen henkilöstön määrä oli vuoden vaihtuessa 1231 henkilöä

Lisäystä edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta 37 henkilöä. Henkilöstön lukumäärät ja osuudet prosentteina on esitetty alla olevassa taulukossa toimialoittain tilanteesta 31.12.2009 (Eepee-konserni):

HENKILÖSTÖ	Lukumäärä	%kaikista	Muutos kpl
Marketkauppa	681	55,3	34
Maatalous- ja rautakauppa	93	7,6	-6
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	167	13,6	-12
Liikennemyymälä- ja polttonestakauppa	232	18,8	27
Auto- ja autotarvikekauppa	21	1,7	-9
Muut yhteensä	37	3,0	3
Kaikki Yhteensä	1231	100 %	37

Investoinnit olivat 21,3 miljoonaa euroa

Suurimmat kohteet olivat Ähtärissä uuden S-marketin ja ABC liikennemyymälän yhteinen kiinteistö; uusi S-market Jouppi; uusi S-market kauppakeskus Lehtinen; Jurvan S-marketin laajennus; S-market Alakylän kaloustouudistus; Kauhajoen ABC uudistus ja laajennus; S-Rautamarket Lapualla; Hylykallion Agrimarketissa Multasormimyyvälän rakennustyöt. Lisäksi tehtiin lukuisia pienempia myymäläverkoston ja kaluston parannustöitä.

S-ryhmässä tapahtui vuonna 2009 omistusjärjestelyjä, joissa S-Pankki Oy:n omistuksesta 50 % ja S-ryhmän Logistiikkakeskukset Oy:n osakeanti kohdistettiin 100 prosenttisesti osuuskaupoille. Eepeen omistusosuudeksi tuli S-pankista 2,4 prosenttia ja Logistiikkakeskukset Oy:stä 4,8 prosenttia.

Konsernin tulos oli lähes edellisvuoden tasolla

Eepee-konsernin liikevaihto oli 396,4 miljoonaa euroa, mikä oli 8,9 milj. euroa edellistä vuotta pienempi. Liiketoiminnan tulos ennen veroja oli 9,8 miljoonaa euroa sen oltua edellisvuonna 10,1 milj. euroa. Tulosta rasittivat isojen investointien myötä kasvaneet liiketoiminnan kiinteät kulut sekä yhteensä 1,5 milj. eurolla kasvaneet poistot ja rahoituskustannukset. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli 9,1 %. Tulosta voidaan pitää yleinen taloustilanne huomioiden tyydyttävänä.

Toimiala	Liikevaihto M€	Osuus % Eepeen liikevaihdosta	Indeksi v. 2008	Liiketulos M€	Muutos edv. M€
Marketkauppa	220,6	56	106,2	12,7	0,9
Maatalous-rautak	97,8	24	83,5	0,4	-0,2
Liikennemyymäläk	54,6	14	101,0	0,7	0
Matk.-ravitsemisk	14,6	4	101,8	0,5	-0,1
Autokauppa	8,0	2	70,8	-0,4	0

Näkymät vuodelle 2010

Taantuman jälkeinen elpyminen maailmantaloudessa on alkanut, mutta vaikutukset tulevat hitaasti Suomen vientiteollisuuteen. Suomessa työttömyys jatkaa kasvuaan vielä ensi vuonna. Alkaneen vuoden näkymät ovat vähittäiskaupan kannalta haasteelliset, sillä ETLA:N ja Suomen Pankin viimeisten ennusteiden mukaan yksityinen kulutus ei juuri kasvaisi vuonna 2010. Vähittäiskaupan kannalta oleellista on työllisyyden taso ja sen vaikutukset yksityisen kulutuksen kehitykseen.

Eepeen hallitus on hyväksynyt vuodelle 2010 toimintasuunnitelman, jossa tavoitteena on 9,5 miljoonan euron toiminnan tulos ja investointien jatkaminen siten, että vuosina 2010 -2011 toteutetaan 30,0 miljoonan euron palveluverkoston kehityssuunnitelmat.

Pääkohteina tulevat olemaan

- Alahärman uusi liikekeskus, johon sijoittuvat Eepeen oma S-market, ravintolamaailma ja ABC-polttonesteautomaatti sekä useita ulosvuokrattavia liiketiloja. Työt ovat jo käynnistyneet ja käyttöönotto tapahtuu kesäkuussa 2010.
- Soinin marketin laajennustyöt ovat menossa ja 400 neliöllä laajentuva Sale Soini avataan maaliskuussa 2010.
- Seinäjoen Hylykallion PRISMA-kauppakeskuksen uudistaminen on suunnitteluvaiheessa.
- Alavuden uusi liikekeskuksen rakennustyöt, johon sijoittuvat S-market ja ABC Liikennemyymälä, ovat jo käynnissä.

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Kimmo Simberg 0500 369 717, talousjohtaja Kaj Mäkelä 050 354 2211

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa -konserni numeroin 2009

	2009	2008	2007	2006	2005
Myynti milj.€	483,1	496,1	425,2	388,5	356,9
Bonusmyynti	292,2	276,0	238,0	209,8	185,3
Bonusmyynnin osuus %	60,6	55,6	56,0	54,0	51,9
Liikevaihto milj.€	396,4	405,3	349,2	320,5	294,6
Suunnitelmapoistot milj.€	8,3	7,3	5,7	5,3	4,9
Toiminnan tulos milj.€	9,8	10,1	12,2	12,3	10,8
Välittömät verot milj.€	2,3	2,5	3,1	2,9	2,7
Tilikauden tulos milj.€	7,5	7,6	9,1	9,4	8,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,1	10,6	12,9	13,5	13,4
Investoinnit milj.€	21,3	27,0	14,5	15,8	16,5
Taseen loppusumma milj.€	187,5	170,7	153,4	139,8	135,1
Omavaraisuusaste %	45,4 %	46,4 %	47,4 %	44,7 %	39,4 %
Asiakasomistajien määrä	61 777	58 882	54 782	50 519	46 600
Ao-talousseitto %	65,0	63,0	58,0	54,0	50,3
Bonus milj. €	11,2	10,9	8,5	7,0	5,9
Osuusmaksun korko milj. €	1,1	1,0	0,5	0,3	0,3
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	1 231	1 194	1 039	990	959

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa -konserni

KONSERNITULOSLASKELMA (milj €)	1.1-31.12.2009	1.1-31.12.2008	Muutos M€
Liikevaihto	396,37	405,29	-8,92
Liiketoiminnan muut tuotot	0,42	0,25	0,17
Materiaalit ja palvelut	-317,16	-331,96	-14,80
Henkilöstökulut	-34,12	-31,62	1,91
Poistot	-8,27	-7,34	0,93
Liiketoiminnan muut kulut	-26,09	-23,71	2,38
Liikelyijäämä	11,15	10,91	0,24
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-0,01	-0,02	0,01
Rahoitustuotot ja kulut	-1,33	-0,77	0,56
Ylijäämä ennen satunn. eriä ja veroja	9,81	10,12	-0,31
Välittömät verot	-2,35	-2,48	-0,13
Kauden ylijäämä	7,46	7,64	-0,18
KONSERNITASE (milj euroa)			
	31.12.2009	31.12.2008	Muutos M€
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	123,46	111,81	11,7
Vaihto-omaisuus	27,21	26,82	0,4
Lyhytaikaiset saamiset	15,98	14,91	1,1
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	20,81	17,13	3,7
Taseen loppusumma	187,46	170,67	16,8
VASTATTAVAA			
Osuuspääoma	5,89	5,60	0,3
Muu oma pääoma	77,50	71,21	6,3
Laskennallinen verovelka	2,19	1,80	0,4
Pitkäaikainen vieras pääoma	45,78	38,98	6,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	56,10	53,08	3,0
Taseen loppusumma	187,46	170,67	16,8
	1.1-31.12.2009	1.1-31.12.2008	Muutos M€
Konsernin bruttoinvestoinnit (milj €)	21,33	26,96	-5,63
Henkilöstön lukumäärä 31.12. (henk.)	1231	1194	37

Tämä vuosikatsaus on tilintarkastamaton.